

Raport Anual al Proiectului 2017**Data: 22.01.2018****Perioada de raportare:****1 ianuarie 2015 - 31 decembrie 2017**

Numele organizației: Asociația Obștească Centrul de Asistență Juridică pentru Persoane cu Dizabilități	Persoana de contact: Vitalie Meșter

Bugetul proiectului 2015-2017

Cost total	Alte Contribuții	Contribuții IM	Alte granturi externe
3 352 090	334023,58	3237066,93	

1. Rezultate**Scopul General / Impact**

- Creșterea nivelului de implicare și participare a persoanelor cu dizabilități și a ONG-urilor care îi reprezintă în viața societății.

Domeniul Tematic: Abilitare Economică**Sub-obiectiv 1**

IM and partners have contributed to the formulation and implementation and follow up of laws/policies/guidelines/fair working conditions that are conducive to inclusive economic empowerment.

Este oare progresul vis-a-vis de indicatori în conformitate cu planul?

Gala RemarcAbilitaea 2017 ediția a III-a.

Inițial această activitate nu a fost planificată în planul de acțiuni a proiectului. Deoarece conform înțelegerii comune dintre CAJPD și AOPD această activitate în 2017 urma să fie realizată de AOPD. Pentru că înțelegerea nu a fost respectată, CAJPD din economiile înregistrate la bugetul proiectului, cu susținerea financiară A.O. Reprezentanta IM Swedish Development Partner, Ministerul Federal al Muncii, Afacerilor Sociale și Protecției Consumatorului din Austria, Oficiul Înaltului Comisar ONU pentru Drepturile Omului, și MILSANA, Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare în parteneriat cu AO Asociația Motivație din Moldova, AO Centrul Media pentru Tineri, AO "Eco-Răzeni" totuși a reușit să realizeze această activitate.

Rezultat la nivelul 3.

În cadrul Conferinței Naționale privind Implementarea Convenției ONU privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități care a avut loc la data de 4-5 decembrie 2017 în incinta Aria Hotel a fost realizată Gala "RemarcAbilitatea" ediția a III-a.

În cadrul Galei "RemarcAbilitatea" 2017 ediția a III au fost premiate 5 (cinci) companii care pe parcursul anului 2017 au implementat cele mai bune practici de angajare a persoanelor cu dizabilități.

Angajatorul remarcabil pentru adaptarea rezonabilă a locului de muncă pentru persoanele cu dizabilități a fost desemnată Compania McDonald's Moldova.

Angajatorul remarcabil pentru angajarea persoanelor cu dizabilități prin angajarea asistată a fost desemnată Societatea cu Răspundere Limitată "FRUCTUL",

Angajator remarcabil pentru angajarea persoanelor cu dizabilități prin angajarea asistată a fost desemnată Întreprinderea cu Capital Străin OILTECH S.R.L.

Angajatorul remarcabil pentru angajarea celor mai multe persoane cu dizabilități au fost desemnate Companiile "MoldRetail Group" și "METRO Cash&Carry Moldova" SRL

În premieră în cadrul Galei au fost premiate 5 persoane cu dizabilități (2 fete și 3 băieți) pentru dorința și perseverența de care au dat dovadă în procesul de angajate devenind astfel un model de succes pentru alte persoane. La acest eveniment au participat peste 150 persoane reprezentanți ai agenților economici, ONG-uri și persoane cu dizabilități inclusiv din regiunea Transnistreană și UTA Găgăuzia, reprezentanți ai autorităților publice, reprezentanți ai misiunilor diplomatice.

Rezultat la nivel 2

Gala "RemarcAbilitatea" este un eveniment care se organizează 3 ani consecutiv, deja acest eveniment a devenit o tradiție prin care se urmărește atingerea următoarelor 3 obiective de bază:

1. Evidențierea și promovarea agenților economici care practică angajarea persoanelor cu dizabilități;
2. Încurajarea unui număr cât mai mare de agenți economici pentru ca de asemenea să practice angajarea persoanelor cu dizabilități;
3. Evidențierea abilităților persoanelor cu dizabilități.

În anul 2017 acest eveniment s-a ridicat la un nivel mult mai avansat decât anii precedenți, fiind organizată în cadrul Conferinței Naționale privind implementarea CRPD. Menționăm că ediția a III-a a Galei a fost susținută de către mai mulți factori interesați care au contribuit financiar sau cu muncă voluntară la realizarea acesteia.

În anul 2015 Gala "RemarcAbilitatea" ediția I-a a fost realizată cu susținerea financiară WJR - 30000 lei plus munca voluntarilor.

În anul 2016 Gala "RemarcAbilitatea" ediția a II-a a fost realizată cu susținerea IM SDP circa 50000 lei inclusiv prin intermediul Asociației Motivație și AOPD; OHCHR -21423 lei plus munca voluntarilor.

În 2017 ediția a III a Galei "RemarcAbilitatea" bugetul a constituit circa 209950 lei, dintre care IM SDP -73000 lei inclusiv prin intermediul CAJPD și AMM ; Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare 6400 lei ; MINSANA 24000 lei ; UNFPA 8200; Ministerul Federal al Muncii Afacerilor Sociale și Protecției Consumatorului din Austria 4350 lei; OHCHR 94000 lei, plus munca voluntarilor.

Gala "RemarcAbilitatea" ediția a III-a 2017 a fost precedată de către Conferința Națională realizată la data de 4-5 decembrie și care a avut 4 paneele de discuții cu privire la următoarele tematici.

1.CDPD și indicatori de monitorizare; 2. Accesibilitatea fizică și informațională; 3. Drepturile persoanelor cu dizabilități intelectuale și psihosociale; 4. Dreptul la instruirea vocațională și angajarea în câmpul muncii a tinerilor cu dizabilități.

Este de menționat că paneele de discuții în cadrul acestei Conferințe au fost moderate de către persoane cu dizabilități.

Pentru prima dată au fost făcute publice de către BNS rezultatele Recensământului 2014 privind datele statistice cu referință la persoane cu dizabilități. Participanților la Gală și Conferință le-a fost asigurată traducerea simultană în limba rusă și engleză precum și în limbajul semnelor asigurând astfel participarea în condiții de egalitate la acest eveniment a persoanelor cu dizabilități din regiunea Transnistreană și UTA Găgăuzia precum și a persoanelor cu dizabilitate de auz. Conferința inclusiv Gala a fost transmisă online pe Privesc eu <https://www.privesc.eu/Arhiva/79173/Gala-Remarcabilitatii-2017> <http://www.advocacy.md/ro/gala-remarcabilitatea-platform%C4%83-de-%C3%AEncurajare-antreprenorialului-responsabil>

Rezultat de nivelul 1 (Impact)

- Abilitățile persoanelor cu dizabilități sunt remarcate de către angajatori.
- Eliminarea stereotipurilor și a prejudecăților existente în societate față de abilitățile persoanelor cu dizabilități.
- Experiența CAJPD în promovarea și apărarea drepturilor persoanelor cu dizabilități constituie un exemplu și o încurajare pentru organizațiile persoanelor cu dizabilități din regiunea Transnistreană.
- Creșterea numărului companiilor ce-și manifestă interesul față de oportunitatea de a participa la concursul public pentru a fi desemnați în cadrul Galei.
În anul 2015- 5 aplicații pentru nominalizare : 2016 – 9 aplicații pentru nominalizare ; 2017- 30 aplicații.
- Sporirea motivației agenților economici pentru a participa la Gală.
Companiile care au fost diseminate în cadrul ediției precedente a Galei la inițiativă proprie pe parcursul anului 2017 angajează persoane cu dizabilități
De exemplu, Compania Orbico desemnată în calitate de angajator remarcabil în cadrul ediției II-a a Galei pentru angajarea în 2016 la inițiativă proprie în 2017 a angajat alte 10 persoane cu dizabilitate de auz. <https://www.youtube.com/watch?v=alQyyIwZs3o>
- Companiile diseminate reprezintă un model ce motivează și alți agenți economică să practice angajarea persoanelor cu dizabilități.
www.facebook.com/youth.media.moldova/videos/2169811229703134/
- Consolidarea organizațiilor persoanelor cu dizabilități cu scopul realizării activităților în comun, pe bază de parteneriat. Realizarea Conferinței și a Galei a fost posibilă în exclusivitate datorită parteneriatului stabilit dintre CAJPD, AMM , CMT, ”Eco-Răzeni”, IM SDP.
- Persoanele cu dizabilități încurajate să vorbească în numele propriu în fața autorităților publice.

Provocări și obstacole

În urma unor neînțelegeri de moment ce au existat între OHCHR și Oficiul Avocatului Poporului, Avocatul Poporului nu a putut fi prezent la Conferință.

Perspective pe viitor.

OHCHR și în continuare va susține financiar inițiativa organizațiilor persoanelor cu dizabilități privind realizarea Conferinței și a Galei. De asemenea MSMPS prin intermediul partenerilor săi de dezvoltare de asemenea va veni cu un suport financiar pentru susținerea în continuare a acestor inițiative.

Domeniul Tematic: Societate Civilă

Sub-obiectiv 1

Increased ability and power of civil society organisations to bring about democratic development

Armonizarea actelor normative/politicilor publice naționale importante din domeniul dizabilității cu prevederile CRPD

CAJPD a înregistrat progrese față de indicatorii planificați pentru anii 2015-2017, careva devieri nu au fost înregistrate.

Rezultat la nivel 3

Pe parcursul anului 2015 -2017 CAJPD s-a implicat activ în procesul de elaborare și promovare a 34 politici publice ce vizează dreptul persoanelor cu dizabilități. În 2015- 7 politici; 2016 -12 politici; 2017 -15 politici.

În procesul de elaborare și promovare a acestor politici CAJPD a promovat respectarea principiului UN CRPD "Nimic despre noi fără noi" astfel facilitând participarea persoanelor cu dizabilități și a organizațiilor ce le reprezintă în procesul de consultare promovare și monitorizare a politicilor publice. În acest scop CAJPD a realizat 11 ateliere de lucru privind consultarea politicilor publice cu elemente de instruire la care au participat 62 persoane cu dizabilități și reprezentanți ai ONG-urilor din domeniu dintre care 20 bărbați și 42 femei.

Pe parcursul anului 2017 reprezentanții CAJPD au participat la ședințele de lucru a 3 Comitete UN cu scopul promovării și apărării drepturilor persoanelor cu dizabilități :

18-23 martie 2017 sesiunea 17 a Comitetului UN CRPD Geneva,

19-20 septembrie 2017 sesiunea 76 a Comitetului UN CESC

22-23 septembrie 2017 sesiunea a 62 a Comitetului CRC

Rezultat la nivelul 2

- 62 persoane cu dizabilități și reprezentanți ai ONG-urilor din domeiu și-au fortificat capacitățile pentru a participa la procesul de consultare promovare și monitorizare a politicilor publice dintre care 20 bărbați și 42 femei.
- Vocea persoanelor cu dizabilități din RM este auzită la nivel internațional. 3 Comitete UN CRPD, CRC și CESC sunt informate despre situația de facto privind asigurarea respectării drepturilor persoanelor cu dizabilități în RM
- 5 persoane cu dizabilități (1 bărbat și 4 femei) și-au dezvoltat capacitățile pentru face lobi și advocacy la nivel internațional .
- Ca urmare a implicării CAJPD în procesul de consultare și monitorizare a politicilor publice precum și realizării cu succes a campaniilor de advocacy pentru promovarea politicilor publice au fost adoptate sau modificate și completate 26 acte normative.

- Regulamentul de funcționare a Consiliului de experți de pe lângă Oficiul Avocatului Poporului pentru monitorizarea UN CRPD <http://ombudsman.md/ro/content/avocatul-poporului-mihail-cotorobai-consultat-opinia-reprezentantilor-societatii-civile>
- Completarea proiectului programului de activitate a Guvernului pentru anii 2015-2018 prevederi ce vizează domeniul drepturilor persoanelor cu dizabilități
- Completarea și modificarea Planului Strategic al Comisiei Electorale Centrale 2016-2019 cu prevederi ce se referă la asigurarea respectării drepturilor electorale ale persoanelor cu dizabilități. http://www.cec.md/files/files/planulstrategic20162019_107809.pdf
- Modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr.1372 din 23 decembrie 2005 „Cu privire la modul de compensare a medicamentelor în condițiile asigurării obligatorii de asistență medicală”. Modificările acceptate de către Guvern se referă la creșterea calității vieții persoanelor cu diabet zaharat prin asigurarea cu medicamente antidiabetice injectabile
- Adoptarea de către INSM a 12 standarde ISO în domeniul asigurării condițiilor de accesibilitate pentru persoane cu dizabilități
- Contribuție la Proiectul Hotărârii de Guvern privind aprobarea Programului Național de Dezvoltare a Asistenței Medicale de Urgență pentru anii 2016 – 2020. http://www.gov.md/sites/default/files/document/attachments/intr10_83.pdf
- Contribuție la Proiectul Hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Programului Național de Implementare a Serviciului de Urgență Național 112 și Proiectul Hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Conceptului tehnic al Sistemului informațional automatizat al Serviciului Național Unic pentru apelurile de urgență 112.
- Modificarea și completarea Codului de Procedură civilă prin oferirea avizului consultativ către Curtea Constituțională a RM din partea CAJPD Privind constituționalitatea art. 57 alin. (2), art. 58 alin. (2), (2¹) și (6), art. 169 alin. (1) lit. e), art. 170 alin. (1) lit. c), art. 267 lit. b), art. 306 alin. (1) și (2), art. 308 alin.(2) din Codul de Procedură Civilă al Republicii Moldova. http://jurisprudenta.csj.md/search_col_civil.php?id=24582
- Modificarea și completarea Codului civil prin oferirea avizului consultativ către Curtea Constituțională a RM din partea CAJPD privind constituționalitatea art. 24 din Codul Civil
- Aprobarea indicatorilor pentru monitorizarea implementării UN CRPD
- Raportul Alternativ din partea ONG către comitetul UN CRPD http://tbinternet.ohchr.org/_layouts/treatybodyexternal/SessionDetails1.aspx?SessionID=1051&Lang=en
- Lista de întrebări (List of Issues) elaborată și transmisă Comitetului UN CRPD http://tbinternet.ohchr.org/_layouts/treatybodyexternal/Download.aspx?symbolno=CRPD%2fC%2fMDA%2fQ%2f1%2fAdd.1&Lang=en
<http://advocacy.md/.../doua-%C8%99edin%C8%9B%C4%83-de-lucru-o...>
- Hotărârea de Guvern nr. 393 din 14.04.2016 cu privire la modificarea și completarea Normelor privind examinarea medicală a conducătorilor de vehicule și a candidaților pentru obținerea permisului de conducere.
- Contribuția CAJPD la Programul National de Incluziune Socială a PD pentru anii 2017-2022
- Modificarea și completarea unor acte normative sub aspectul abordării integratoare de gen. Legea nr. 71 din 14.06.16
- Depunerea raportului Alternativ către Comitetul privind Drepturile Economice, Sociale și Culturale http://tbinternet.ohchr.org/_layouts/treatybodyexternal/Download.aspx?symbolno=INT%2fCESCR%2fCSS%2fMDA%2f28820&Lang=en
- Elaborarea și transmiterea către comitet a Listei de subiecte (List of issues) în legătură cu respectarea Pactului Internațional privind Drepturile Economice, Sociale și Culturale
- Depunerea raportului Alternativ către Comitetul privind Drepturile Copilului

- Elaborarea și transmiterea către Comitet a Listei de subiecte (List of issues) în legătură cu respectarea Pactului Internațional privind Drepturile Copilului
- Publicarea în Monitorul Oficial a textului autentic al Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități în versiunea română
- Răspunsul alternativ al organizațiilor persoanelor cu dizabilități la lista de chestiuni adresată de către Comitetul UN CRPD către Guvernul RM
<http://tbinternet.ohchr.org/.../treatybodyexte.../Download.aspx...>
- Aprobarea Strategiei privind ocuparea Forței de muncă 2017 -2021
<http://gov.md/ro/content/sedinta-guvernului-din-28-decembrie-2016-ora-1400> .
- Aprobarea proiectului de lege privind ratificarea Tratatului de la Marrakesh pentru facilitarea accesului la operele publicate, a persoanelor nevăzătoare, cu deficiențe de vedere sau cu alte dificultăți de citire a materialelor imprimate, adoptat la Marrakesh la 27 iunie 2013.
http://www.gov.md/.../fil.../document/attachments/extras29_1.pdf
Tratatul de la Marrakesh http://www.wipo.int/meetings/en/doc_details.jsp...
- Adoptarea observațiilor și concluziilor/ recomandărilor finale de către Comitetul UN CRPD în adresa Guvernului RM .
<http://tbinternet.ohchr.org/.../treatybodyexte.../Download.aspx...>
- Adoptarea observațiilor și concluziilor/ recomandărilor finale de către Comitetul UN CESCRC în adresa Guvernului RM
- Adoptarea observațiilor și concluziilor/ recomandărilor finale de către Comitetul UN CRC în adresa Guvernului RM
<http://advocacy.md/.../Recomand%C4%83rile%20Ro%20%20UN%20CRPD...>
<http://advocacy.md/ro/node/954>

Rezulta de nivel 1 /Impact

- 62 persoane cu dizabilități și reprezentanți ai organizațiilor ce le reprezintă (dintre care 20 bărbați și 42 femei) participă activ la procesele de elaborare, consultare și monitorizare a politicilor publice ce vizează domeniul drepturilor persoanelor cu dizabilități.
- 26 persoane cu dizabilități și reprezentanți ai organizațiilor ce le reprezintă, dintre care 16 femei și 10 bărbați, au influențat pozitiv asupra calității observațiilor și recomandărilor a 3 comitete UN (CRPD, CRC, CESCRC) care au fost adresate Guvernului Republicii Moldova.
- 21 de organizații neguvernamentale influențează procesul de luare a deciziilor a autorităților publice, la nivel național
- 5 persoane cu dizabilități, dintre care 4 femei și 1 bărbat, în premieră, alături de reprezentanții Guvernului Republicii Moldova au participat la revizuirea RM sub aspectul asigurării respectării drepturilor persoanelor cu dizabilități, realizată de către 3 Comitete UN
- 3 Comitete UN au avut acces la o viziune alternativă din partea persoanelor cu dizabilități și organizațiilor ce le reprezintă în raport cu informația oferită de către Guvernul RM în procesul său de raportare la aceste 3 Comitete UN (CRPD, CRC, CESCRC).
- Guvernul RM este influențat de către Comitetele UN să-și modifice politicile și practicile sale în domeniul respectării drepturilor persoanelor cu dizabilități
- Guvernul RM este influențat ca urmare a observațiilor și recomandărilor pe care le-a primit în adresa sa din partea celor 3 Comitete UN să informeze comunitatea internațională la următorul exercițiu de raportare a Statului care va avea loc în anul

2020 despre progresele înregistrate la capitolul asigurării respectării drepturilor persoanelor cu dizabilități.

- 7 persoane cu dizabilități și reprezentanți ai ONG-urilor care le reprezintă, dintre care 4 femei și 3 bărbați, ce influențează pozitiv calitatea procesului de monitorizare independentă privind respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilități realizată de către Oficiul Avocatului Poporului.
- În Programul de activitate a Guvernului în premieră au fost incluse acțiuni concrete cu privire la asigurarea respectării drepturilor persoanelor cu dizabilități .
- Comisia Electorală Centrală în premieră a inclus în Planul său Strategic acțiuni concrete ce facilitează exercitarea dreptului la vot de către persoane cu dizabilități
- Creșterea calității vieții persoanelor cu diabet zaharat prin asigurarea cu medicamente antidiabetice injectabile.
- Modificarea legislației naționale de specialitate în conformitate cu Standardele ISO în domeniul asigurării condițiilor de accesibilitate pentru persoane cu dizabilități.
- Începând cu luna iulie 2018, pentru persoanele cu dizabilitate de auz și vorbire, inclusiv prin intermediul SMS, va fi accesibil Serviciul Național Unic pentru apelurile de urgență 112.
- Persoanele cu dizabilitate declarate incapabile le-a fost recunoscut dreptul de a acționa personal în instanță de judecată pentru redobândirea capacității juridice.
- Lipsirea persoanelor cu dizabilități de capacitate sa de exercițiu poate fi aplicată de către instanța judecătorească doar ca și o măsură de protecție și doar când există o extremă necesitate.
- Autoritățile publice precum și societatea civilă monitorizează implementarea UNCRPD de către Republica Moldova în baza setului de indicatori, autorii cărora sunt persoanele cu dizabilități și organizabilele care le reprezintă.
- Persoanele cu dizabilități au acces neîngrădit și fără discriminare pe criteriu de dizabilitate la examenul medical pentru conducătorii auto.
- Reformele și politicile în domeniul dizabilității începând cu 16.06.2017 sunt realizate avînd la bază textul autentic al Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități.
- Textul autentic al Convenției a devenit accesibil atât pentru autorități publice cât și pentru societatea civilă.
- Strategia Națională privind Ocuparea Forței de Muncă în premieră conține acțiuni concrete care au menirea să facilitează accesul persoanelor cu dizabilități la piața forței de muncă, precum și indicatori de monitorizare a impactului acestor acțiuni .

Provocări și obstacole.

Ca urmare a revizuirii de mai multe Comitete UN Guvernului Republicii Moldova iau fost adresate un număr mare de recomandări privind lichidarea restanțelor înregistrate la capitolul asigurării respectării drepturilor persoanelor cu dizabilități .

Din aceste considerente există riscul ca autoritățile publice vor mima realizarea mai multe reforme precum și a unor acțiuni lipsite de substanță și care nu vor avea un impact pozitiv asupra creșterii calității vieții persoanelor cu dizabilități .

Autoritățile publice în marea lor majoritate nu conștientizează obligativitatea recomandărilor Comitetelor UN.

Perspective pe viitor.

- ✓ Stabilirea în comun a priorităților de advocacy de către organizațiile persoanelor cu dizabilități pentru perioada 2018-2020.
- ✓ Următoarea raportare a RM în fața Comitetului UN CRPD va fi realizată în baza recomandărilor Comitetului adoptate în cadrul celei de a 17-a sesiuni din primăvara anului

2017, precum și a setului de indicatori, autorii cărora sunt persoanele cu dizabilități și organizațiile ce le reprezintă. Recomandările celor 3 Comitete UN CRPD, CRC, CESCO reprezintă un instrument puternic de advocacy pentru promovarea asigurării drepturilor persoanelor cu dizabilități.

- ✓ Persoanele cu dizabilități care și-au dezvoltat cu suportul CAJPD capacitatea de a influența procesul de luare a deciziilor atât la nivel local cât și la nivel național constituie o masă critică care la rândul său prin exemplu propriu vor motiva și alte persoane cu dizabilități să devină agenți ai schimbării.

ASISTENȚĂ JURIDICĂ ȘI LITIGARE TRATEGICĂ

CAJPD a înregistrat progrese față de indicatorii planificați pentru anii 2015-2017, careva devieri nu au fost înregistrate.

Rezultat de nivel 3

În perioada anului 2015-2017 CAJPD a oferit asistență juridică și informare pentru 594 beneficiari dintre care 228 bărbați și 366 femei precum și pentru 21 ONG-uri.

În 2015-132 persoane cu dizabilități și 5 ONG-uri

În 2016-170 persoane cu dizabilități și 6 ONG-uri

În 2017-180 persoane cu dizabilități și 10 ONG-uri

CAJPD în anul 2015 au întocmit în interesul beneficiarilor - 20 de cereri, în 2016 -90 cereri și în 2017 -82 de cereri. În total în perioada de referință au fost întocmite 192 de cereri, 50 cereri către instanțele judecătorești, 13 cereri către Consiliul Nediscriminare, 209 cereri către autorități publice

Pe parcursul anilor 2015 -2017 au fost inițiate și administrate de CAJPD 31 procese de litigare strategică dintre care 2015-7, 2016-14, 2017-10 procese. În cadrul acestor procese de litigare strategică Juriștii CAJPD au participat în total la 86 ședințe judecătorești dintre care în 2015-10, 2016-24, 2017-54 ședințe.

În perioada de referință juriștii CAJPD au participat în total la 19 ședințe de examinare a cauzelor de constatare a discriminării pe criteriu de dizabilitate realizate de către Consiliul Nediscriminare în 2015-1 ședință, 2016-10 ședințe, 2017-8 ședințe.

Pe parcursul perioadei de referință CAJPD a realizat 31 cazuri de litigare strategică în următoarele domenii: dreptul la muncă; dreptul la protecție socială; dreptul la educație; dreptul la sănătate; nediscriminare și egalitate; acces la justiție; drept la accesibilitate.

25 de persoane cu dizabilități dintre care 11 bărbați și 14 femei, au fost implicați în cele 31 procese de litigare strategică inițiate de CAJPD în perioada de raportare.

Rezultate la nivel 2

- 594 persoane cu dizabilități au avut acces la informații cu caracter juridic
- 21 ONG-uri și-au îmbunătățit capacitățile de a participa activ în procesul de apărare a drepturilor persoanelor cu dizabilități, devenind astfel mai vizibile în societate; 10 dintre care și-au îmbunătățit practicile și politicile interne.
- 25 persoane cu dizabilități și-au fortificat capacitățile de a participa activ în procesul de promovare a drepturilor sale la nivel local
- Persoanele cu dizabilități declarate incapabile își redobândesc capacitatea de exercițiu.
- Curtea de Apel Chișinău a devenit accesibilă pentru persoane cu dizabilități utilizatoare de scaun rulant. Judecătoria mun. Chișinău și Consiliul Nediscriminare asigură acomodarea rezonabilă pentru persoane cu dizabilități utilizatoare de scaun rulant.

- 3 instituții publice asigură condiții accesibile pentru persoane cu dizabilități. (bloc 2 Facultatea de drept USM; Pretura sectorului Centru Chișinău; INJ; <http://advocacy.md/.../din-treia-%C3%AEncercare-s-ob%C5%A3inu...>)
- 1 instituție media este atrasă la răspundere civilă pentru instigare la ură și discriminare a elevilor cu dizabilități în realizarea dreptului la educație incluzivă.
- 4 străzi principale (bd. Ștefan cel Mare, bd. Negruzzi, str. V. Alecsandri, str. Grenoble) și 2 scuaruri a (Preturii Centru și a Teatrului Cehov) din municipiul Chișinău și strada M. Eminescu din centrul orașului Căușeni, au devenit mai accesibile pentru persoane cu dizabilități utilizatoare de scaun rulant precum și pentru alte persoane cu mobilitate redusă.
- În premieră în Republica Moldova a fost inițiat procesul de instalare a pavajului tactil pentru asigurarea deplasării independente a persoanelor cu dizabilități de vedere. <https://www.youtube.com/watch?v=MjasCrubHb4>
- 4 agenți economici au fost atrași la răspundere civilă pentru discriminarea persoanelor cu dizabilități. ("Întreprinderea Individuală Donic N" "Serviciul medical MAI" "Madagascar", "Spitalul clinic Căușeni")
- Pentru 1 persoană cu dizabilitate de auz a fost înlăturat riscul de a fi lipsită de dreptul de proprietate asupra apartamentului precum și a fi evacuată forțat din locuința sa. <https://www.youtube.com/watch?v=EisjWi8-yJg>
<https://www.privesc.eu/Privesc.ru-https://www.privesc.eu/arhiva/78499/Conferinta-de-presa-organizata-de-Centrul-de-Asistenta-Juridica-pentru-Persoanele-cu-Dizabilitati-cu-tema--Persoanele-cu-dizabilitate-de-auz-sunt-vuln>

IPN.md - <http://www.ipn.md/ro/societate/87160>

NTV.md- <https://www.youtube.com/watch?v=riNx7mm9WFM> (minutul 12:52)

Noroc Tv- https://www.noroc.tv/news/justitia_incalca_drepturile_persoane

Timpul.md- <https://www.timpul.md/articol/persoanele-cu-deficiene-de-auz-sunt-vulnerabile-in-instanele-de-judecata-122471.html>

- Înlăturarea elementelor de discriminare, pe criteriu de dizabilitate pe termen și pe criteriu de vârstă, în acces la serviciile medicale și la serviciile de protecție socială. http://egalitate.md/wp-content/uploads/2016/04/Draft_Decizie_constatare_514_2016-votat-depers.pdf
<http://egalitate.md/news-and-information/instanta-de-fond-a-mentinut-decizia-consiliului/>
- Încetarea aplicării practicilor discriminatorii din partea Ministerului Educației în privința elevilor cu dificultăți severe de învățare în acces la învățământul gimnazial obligatoriu. http://egalitate.md/wp-content/uploads/2016/04/Decizie_constatare_92_17.pdf
- Recunoașterea prin decizia Curții de Apel Chișinău a dreptului asociațiilor obștești de a reprezenta în instanța de judecată un număr nedeterminat de persoane în vederea apărării unui interes public”
- Asigurarea dreptului la servicii calitative de ocrotire a sănătății pentru persoane cu dizabilități locomotorii, utilizatori de scaun rulant, în cadrul Spitalului raional Căușeni.

Rezultat de nivel 1/ Impact

- 594 persoane cu dizabilități sunt implicați în promovarea și apărarea drepturilor de care dispun.
- Pentru 594 de persoane cu dizabilități a avut loc prevenirea încălcărilor de drept a abuzului, precum și discriminării pe criteriu de dizabilitate.
- 6 ONG-uri participă în calitate de apărători ai persoanelor cu dizabilități AO CAJPD, AOPD, AO Motivație, AO ASRM, AO ANM, AO FCPS Criuleni,

- 20 persoane cu dizabilități dintre care 7 bărbați și 13 femei sunt promotori a drepturilor persoanelor cu dizabilități în 9 raioane a RM (Vulcănești, Cantemir, Ceadâr-Lunga Comrat, Chișinău, Ungheni, Orhei, Fălești, Căușeni)
- Sistemul Judecătoresc a RM și-a revizuit practica judiciară, care era abuzivă, privind redobândirea capacității de exercițiu a persoanelor cu dizabilități declarate incapabile
- Persoanele cu dizabilități utilizatoare de scaun rulant au acces la justiție înfăptuită de către Curtea de Apel Chișinău.
- Persoanele cu dizabilități utilizatoare de scaun rulant le este asigurat accesul la justiție înfăptuită de către Judecătoria Chișinău prin asigurarea acomodării rezonabile.
- persoane cu dizabilități au acces la servicii accesibile oferite de 3 instituții publice INJ, Pretura Centru, bl. II USM facultatea de Drept.
- 1 instituție media Națională de cultură pedagogică a încetat să instige la ură și discriminare a elevilor cu dizabilități în realizarea dreptului la educație incluzivă. (Ziarul Făclia)
- Persoanele cu dizabilități utilizatoare de scaun rulant precum și alte cu mobilitate redusă se deplasează cu mai multă independență pe 4 străzi din Chișinău bd. Ștefan cel Mare, bd Negruzzi, str. V. Alecsandri, str. Grenoble precum și în scuarul Teatrului Cehov precum și în scuarul Preturii Centru.
- Pentru autoritățile municipale una din priorități în asigurarea condițiilor de accesibilitate la infrastructura fizică și informațională este asigurarea acestor condiții inclusiv pentru persoanele cu dizabilități de vedere
- 4 agenți economici au încetat să practice discriminarea persoanelor cu dizabilități. ("Întreprinderea Individuală Donic N" "Serviciul medical MAI" "Madagascar", "Spitalul clinic Căușeni")
- Instanțele de judecată și-au schimbat practicile privind asigurarea acomodării rezonabile pentru persoane cu dizabilități de auz prin asigurarea acestora în ședință cu interpret în limbajul semnelor .
- CNAM și CNAS s-au schimbat practicile pentru eliminarea elementelor de discriminare, pe criteriu de dizabilitate pe termen și pe criteriu de vârstă, în acces la serviciile medicale și la serviciile de protecție socială care în virtutea dizabilității temporare, au optat pentru o categorie de pensie mai avantajoasă.
- Organizațiile a persoanelor cu dizabilități participă în calitate de apărători a drepturilor omului fără care va limitări în acest sens pentru promovarea și apărarea unui drept de interes public
- Spitalul raional Căușeni asigură persoanelor cu dizabilități utilizatoare de scaun rulant servicii calitative de ocrotire a sănătății prin asigurarea condițiilor de acomodare rezonabilă.
- Ministerul Educației, Culturii și Cercetării va planifica, organizarea și monitorizarea procesului de revizuire a curriculumului școlar la disciplinele obligatorii și opționale, adaptate la necesitățile reale ale elevilor care sunt înmatriculați în școli auxiliare și urmează să includă completul de clasele a V-IX-a în Planul - cadru pentru învățământul primar, gimnazial și liceal pentru anul de studii 2018-2019, în cadrul școlilor auxiliare.

Provocări și obstacole

- Factorii de decizie continuă să comită în activitatea sa fapte de discriminare a persoanelor cu dizabilități.
- Persoanele cu dizabilități continuă să fie tratați ca și beneficiari ai serviciilor și prestațiilor sociale și nu ca deținători de drepturi. Cu regret constatăm că acesta se întâmplă și în cazul unor ONG-uri precum și a unor donatori care realizează și/sau finanțează proiecte, grupul țintă a cărora sunt persoane cu dizabilități.

- Existența stereotipurilor și a prejudecăților în societate față de abilitățile persoanelor cu dizabilități inclusiv față de lideri care sunt persoane cu dizabilități.
- În societate prevalează abordarea medicală aplicată față de persoanele cu dizabilități în raport cu abordarea bazată pe drepturi și asigurarea de șanse egale
- Judecătorii se bucură de imunitate și nu pot fi trași la răspundere pentru comiterea factorilor de discriminare în activitatea sa față de persoanele cu dizabilități
- Nu există o cultură a dialogului echilibrat și a unei cooperării eficiente dintre ONG-urile ce activează în domeniul dizabilității

Perspective

- ✓ Capacitarea ONG din domeniul dizabilității pentru dezvoltarea unui dialog eficient și încrederii reciproce .
- ✓ CAJPD va continua să promoveze parteneriate constante dintre ONG-urile din domeniul dizabilității în scopul promovării apărării și monitorizării respectării drepturilor persoanelor cu dizabilități.
- ✓ CAJPD pe parcursul anilor 2015-2017 a realizat un șir de precedente judiciare care vor permit asigurarea punerii în aplicare de către factorii de decizie a prevederilor Convenției UN CRPD
- ✓ Persoanele cu dizabilități au devenit mai vizibile în societate și vorbesc din numele propriu ceea ce permite să credem că vocea lor va fi auzită.
- ✓ Prin angajarea promotorilor locali, persoane cu dizabilități , CAJPD și-a extins activitatea sa de promovare apărare și monitorizare a drepturilor omului în raioanele Ungheni, Ceadăr-Lunga, mun. Comrat
- ✓ CAJPD a devenit o organizație lider în domeniul promovării apărării și monitorizării respectării drepturilor persoanelor cu dizabilități iar expertiza organizației în acest domeniu este recunoscută de către partenerii săi atât la nivel național cât și internațional.

Websiteul internațional: <https://medium.com/@UNDPEurasia/these-human-rights-defenders-are-standing-up-for-others-and-themselves-9e8306df0ad6>

Websiteul local în română <https://medium.un.md/ace%20C8%99ti-ap%20C4%83r%C4%83tori-ai-drepturilor-omului-lupt%C4%83-pentru-drepturile-altora-%20C8%99i-ale-sale-c5e38aab0663>

În rusă <https://medium.un.md/%D1%8D%D1%82%D0%B8-%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE%D0%B7%D0%B0%D1%89%D0%B8%D1%82%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D0%B8-%D0%BE%D1%82%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%B8%D0%B2%D0%B0%D1%8E%D1%82-%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B0-%D0%B4%D1%80%D1%83%D0%B3%D0%B8%D1%85-%D0%BB%D1%8E%D0%B4%D0%B5%D0%B9-%D0%B0-%D1%82%D0%B0%D0%BA%D0%B6%D0%B5-%D0%B8-%D1%81%D0%B2%D0%BE%D0%B8-%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B0-%D1%82%D0%BE%D0%B6%D0%B5-5cdb58d04ba5>

în engleză <https://medium.un.md/these-human-rights-defenders-are-standing-up-for-others-and-themselves-18043e939199>

IDA. http://www.internationaldisabilityalliance.org/MoldovaDPOs_CRC/CESCR

<http://www.internationaldisabilityalliance.org/crpd-committee-17th-session>

<http://www.internationaldisabilityalliance.org/crpd-committee-17th-session>

<http://www.internationaldisabilityalliance.org/crpd-committee-17th-session>

<http://www.internationaldisabilityalliance.org/crpd-committee-17th-session>

<http://www.internationaldisabilityalliance.org/crpd-committee-17th-session>

<http://www.internationaldisabilityalliance.org/crpd-committee-17th-session>

<http://www.internationaldisabilityalliance.org/crpd-committee-17th-session>

<http://www.internationaldisabilityalliance.org/crpd-committee-17th-session>

http://tbinternet.ohchr.org/_layouts/treatybodyexternal/SessionDetails1.aspx?SessionID=1141&Lang=en

http://www.ohchr.org/_layouts/15/WopiFrame.aspx?sourcedoc=/Documents/AboutUs/Evaluation/CombatingDiscriminationRepMoldova.pdf&action=default&DefaultItemOpen=1

VIZITE MOBILE ÎN TERITORIU

CAJPD a înregistrat progrese față de indicatorii planificați pentru anii 2015-2017, careva devieri nu au fost înregistrate.

Rezultat la nivel 3.

CAJPD pa parcursul perioadei de referință 2015-2017 a realizat 13 vizite de monitorizare în teritoriu 2015-4 vizite , 2016-6 vizite , 2017-3 vizite.

În cadrul celor 13 vizite mobile au fost informate despre drepturile persoanelor cu dizabilități și oferită consultanță individuală pe probleme cu caracter juridic pentru 171 persoane dintre care 118 femei 53 bărbați.

Rezultat de nivel 2

171 persoane cu dizabilități din 13 localități a republicii Moldova au aflat despre drepturile de care dispun și modul de apărare a acestora în următoarele domenii
Dreptul la muncă și acomodare rezonabilă; Dreptul la educație incluzivă, Protecție socială, Accesibilitate

Persoanele cu dizabilități din localitățile în care au fost realizate vizitele mobile au aflat despre convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități și conținutul acesteia, precum și despre serviciile juridice oferite de CAJPD și posibilitatea de a beneficia de aceste servicii.

Rezultat de nivel 1 /Impact

De opiniile persoanelor cu dizabilități din localitățile rurale CAJPD a ținut cont în formularea constatărilor și recomandărilor din raportul de alternativă adresat Comitetului UN CRPD
Persoanelor cu dizabilități din localitățile rurale beneficiază de servicii de asistență juridică oferită de către CAJPD.

Provocări și obstacole.

Costuri și timp suplimentar pentru realizarea vizitelor în teritoriu

Jurisdicția teritorială a instanțelor judecătorești

Lipsa motivației a liderilor organizațiilor, grupului de inițiativă a persoanelor cu dizabilități la nivel local de a facilita accesul beneficiarilor la serviciile oferite de CAJPD precum de a se implica activ în soluționarea problemelor cu caracter juridic care se confruntă aceștia .

Perspectivă pe viitor.

Angajarea promotorilor locali, lideri din rândul persoanelor cu dizabilități pentru oferirea asistenței juridice primare și realizarea minicampaniilor de advocacy la nivel local.

Opinia persoanelor cu dizabilități din localitățile rurale este consultată de CAJPD în procesul de realizare a studiilor și a rapoartelor în domeniul drepturilor persoanelor cu dizabilități

MIM acționează și este recunoscut ca autoritate independentă în monitorizarea implementării UNCRPD

CAJPD a înregistrat progrese față de indicatorii planificați pentru anii 2015-2017, careva devieri nu au fost înregistrate

Rezultat la nivel 3

Campania de advocacy realizată de către organizațiile membre a Mecanismului Independent de Monitorizare coordonată de AO CAJPD pe parcursul anilor 2013-2015, a fost finalizată cu succes. Astfel a fost **constituit prin** dispoziția Avocatului Poporului 01-09/16 din 30.05.16 Consiliul de experți MIM pe lângă Oficiul Avocatului Poporului. Care este format din 7 persoane cu dizabilități reprezentanți ai ONG-urilor din domeniul drepturilor omului dintre care 4 femei 3 bărbați. <http://ombudsman.md/ro/content/oficiul-avocatului-poporului-si-societatea-civila-vor-intreprinde-masuri-comune-pentru>

Rezultat la nivel 2

Consiliu de experți oferă consultanță și asistență Avocatului Poporului în monitorizarea independentă a implementării UNCRPD.

Rezultat la nivel 1/Impact

Persoanele cu dizabilități prin intermediul Consiliul de experți influențează în anumite situații practicile și inițiativele OAP în monitorizarea implementării UN CRPD Ex. Cazul CAJPD vs Ziarul Făclia; CAJPD grupul de părinți vs Ministerul Educației caz Școlii auxiliare. Cazul OAP vs DGCTC strada Sadoveanu; Sesizarea Curții Constituționale de către OAP privind efectuarea controlului neconstituționalității unor prevederi din Cod Civil și Cod de Procedură Civilă (Dreptul la capacitatea juridică a persoanelor cu dizabilități declarate incapabile.)

Provocări și obstacole

Legislația națională atât Lege 52 cu privire la Avocatul poporului cât și Legea 60 privind incluziunea socială persoanelor cu dizabilități nu oferă o reglementare juridică a noțiunii de Mecanism Independent de Monitorizare a UN CRPD ceea ce face ca consiliul să aibă dor competență consultativă și de recomandare .

Perspective

Pentru prima dată o instituție publică în mod oficial a acordat titlu de expert în domeniul drepturilor persoanelor cu dizabilități inclusiv persoanelor din rândul persoanelor cu dizabilități. Prin intermediul Comitetului UN CRPD CAJPD a reușit să promoveze obligativitatea instituirii de către RM a mecanismului independent de Monitorizare prin lege va fi înzestrat cu dreptul de a lua decizii obligatorii pentru autoritățile publice

2. Participarea

2.1.Descrieți cum au participat băieții/bărbații și fetele/femeile grupul țintă în procesul de luare a deciziilor, planificării, implementării, monitorizării, evaluării și învățării.

Pe parcursul anilor 2015-2017 AO CAJPD a facilitat implicarea activă a băraților/bieților și a femeilor/fetelor din grupul țintă (persoane cu dizabilități și organizațiile care le reprezintă) în consultarea politicilor publice, planificarea, realizarea evaluarea și monitorizarea campaniilor de advocacy ce vizează domeniul drepturilor grupului țintă. Exemple:

Definitivarea Raportului de Alternativă asupra UN CRPD;

Asigurarea participării băraților/băieților și femeilor/fetelor din grupul țintă în consultarea Raportului de alternativă inclusiv în formularea listei de întrebări către Comitet în cadrul ședinței comune, organizată online cu Membru Raportor pe țară a Comitetului ONU privind Drepturile

Persoanelor cu Dizabilități Dl. Ruskus; Asigurarea participării bărbaților/băieților și femeilor/fetelor din grupul țintă în cadrul Sesiunii preliminare a Comitetului ONU privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități care de asemenea a fost organizată online. În cadrul căreia orice persoană prezentă în sală a avut posibilitatea să-și expună opinia sa vis-a-vis de progresele sau regresele Republicii Moldova în implementarea UN CRPD. De asemenea în procesul de organizare a acestei ședințe, asigurând egalitatea de gen, între Organizațiile participante, au fost repartizate domeniile de intervenție a Convenției, conform expertizei pe care o dețin organizațiile participante la ședință respectivă, organizațiile conform repartizării ce le-a revenit au prezentat informația care considerau că este cea mai relevantă pentru Comitet pentru domeniul respectiv.

CAJPD a promovat la crearea Consiliului de Experți MIM de pe lângă Oficiul Avocatului Poporului ca la formarea componenței acestuia să se țină cont de aspectul asigurării abordării integratoare de gen și în mod special ca majoritatea din numărul total al membrilor Consiliului să fie persoane cu dizabilități

În cadrul Vizitelor mobile este solicitată opinia bărbaților/băieților și femeilor/fetelor din grupul țintă pentru prioritizarea domeniilor de intervenție a AO CAJPD în scopul identificării cazurilor pentru procesele de litigare strategică cât și pentru acțiunile de advocacy.

Fiecare persoană cu dizabilitate indiferent bărbat/băiat sau femeie/fată sau părintele copilului cu dizabilități este acceptat de AO CAJPD nu ca un simplu beneficiar al procesului de litigare, ci ca un partener pentru realizarea acțiunilor comune în cadrul acestor procese. Fiecare acțiune ce urmează a fi întreprinsă este consultată cu partenerul, AO CAJPD vine cu soluții posibile pentru o situație sau alta, iar decizia finală cu privire la o acțiune sau alta îi aparține partenerului.

AO CAJPD în raport cu partenerii săi în cadrul proceselor de litigare se ghidează de asemenea de următorul principiu: prin acțiunile întreprinse să nu fie agravată situația persoanei în interesul căreia acționăm. Pe primul plan sunt luate în calcul interesele persoanei și apoi celelalte lucruri, inclusiv imaginea AO CAJPD.

Pentru evaluarea și monitorizarea asigurării participării bărbaților/băieților, femeilor/fetelor din grupul țintă sub aspectul abordării integratoare de gen în procesul de planificare, evaluare și monitorizare a activităților CAJPD realizate de CAJPD în mod obligatoriu se folosește convocatorul care ne permite să segregăm datele cu privire la participanți atât sub aspectul abordării integratoare de gen cât și după tipul de dizabilitate

CAJPD a facilitat formarea delegației din partea societății civile din RM la ședințele de lucru a Comitetului UN CRPD, sesiune 17 –a, care a avut loc la Geneva în martie 2017 din 7 persoane dintre care 2 bărbați din partea CAJPD susținuți financiar din partea IM SDP și 3 fete-susținute cu suportul financiar OHCHR și 2 fete -susținute de MDAC Budapesta.

De asemenea dorim să menționăm că din echipa proiectului fac parte 10 persoane 5 bărbați/5 femei.

Reprezentantul CAJPD Vitalie Meșter prin decizia Adunării generale a Platformei Egalității de Gen (PEG) din 29.09.17 a fost numit în calitate de Membru a biroului permanent "PEG" iar prin decizia Biroului Permanent PEG din 27.10.2017 a fost ales în calitate de Președinte a Platformei pentru mandatul IV. <http://egalitadedegen.md/mandatul-iv/>

În opinia noastră acest fapt va permite CAJPD să influențeze ca activitățile PEG privind promovarea asigurării egalității de gen între bărbați și femei să se țină cont și de bărbați/băieți, femei/fete din grupul țintă (persoane cu dizabilități)

2.2. Descrieți participarea și diviziunea de responsabilități între board, management-ul executiv, angajaților, voluntarilor, membrilor sau altor participanți externi în procesul de luare a deciziilor, planificării, implementării, monitorizării, evaluării și învățării.

Conform statutului și politicilor interne a AO CAJPD competențele dintre Adunarea Generală, Consiliul de Administrare (Board), Președintele Consiliului de Administrare și Directorul executiv sunt strict delimitate. De asemenea atribuțiile și responsabilitățile fiecărui angajat sunt stipulate în Contractele individuale de muncă inclusiv în fișele de post pentru fiecare funcție. Săptămânal, de regulă fiecare luni, la orele 10.00, se petrec Staff-Meeting-urile în cadrul cărora sunt planificate activitățile și au loc raportările persoanelor responsabile pentru implementarea activităților pentru săptămâna anterioară. După fiecare eveniment, de o importanță majoră, realizat de către CAJPD, au loc ședințe de evaluare a acestuia, pentru a vedea ce a fost bine, mai puțin bine și care sunt lecțiile învățate pentru viitor .

Unul dintre principiile buneii guvernări puse în aplicare de către CAJPD este neadmiterea conflictelor de interese astfel un angajat CAJPD nu poate fi membru al Consiliului de Administrare de asemenea membrii Consiliului de Administrare nu poate fi contractat de CAJPD în calitate de expert, consultant, trainer, facilitator etc..

De competența exclusivă a Adunării Generale țin următoarele funcții:

- a) adoptarea, modificarea sau completarea Statutului Asociației Obștești;
- b) alegerea și revocarea membrilor Consiliului de Administrare și a Comisiei de cenzori;
- c) audierea și aprobarea rapoartelor financiare și de activitate prezentate de Consiliul de Administrare și de Comisia de cenzori;
- d) aprobarea afilierii sau asocierii cu organizațiile similare naționale și internaționale;

Consiliul de Administrare asigură conducerea strategică a Asociației având în acest sens următoarele atribuții de bază: adoptarea, modificarea sau completarea Politicilor și Regulamentului Asociației Obștești:

- a) numirea Directorului executiv al Asociației Obștești;
- b) audierea și aprobarea rapoartelor financiare și de activitate prezentate de Directorul Executiv și de Comisia de cenzori;
- c) elaborarea și adoptarea Planului strategic al Asociației Obștești;
- d) stabilirea bugetului anual al Asociației Obștești, prezentând Adunării Generale situația financiară și bilanțul la finele fiecărui an fiscal;
- e) aprobarea politicii de personal;
- f) repartizarea funcțiilor între membrii Consiliului de Administrare;
- g) monitorizarea și evaluarea activităților de implementare a obiectivelor Asociației Obștești;
- h) îndeplinirea altor sarcini care decurg din hotărârile Adunării Generale sau din prevederile Regulamentului Asociației Obștești.

Conducătorul AO CAJPD este Directorul Executiv, numit în funcție prin decizia Consiliului de Administrare pe o perioadă de 5 ani. Atribuțiile de bază a acestuia sunt stipulate în statutul asociației cât și în fișa postului, dintre care le putem numi :

- a) execută conducerea curentă a CAJPD;
- b) reprezintă Asociația în relațiile cu alte asociații obștești pe plan local și internațional, cu instituții și organe de stat, instituții financiar – bancare, în cadrul întrunirilor oficiale, grupurilor de lucru etc.;
- c) gestionează resursele financiare ale CAJPD în limita cotelor maxime financiare stabilite prin decizia Consiliului de Administrare și a politicilor interne ale Asociației Obștești ;
- d) poartă răspundere pentru patrimoniul și resursele financiar-materiale ale Asociației;

Lunar directorul executiv raportează despre activitatea sa și activitatea organizației în general Președintelui Consiliului de Administrare. Președintele Consiliului de Administrare lunar aprobă tabelele de pontaj privind evidența timpului de muncă a directorului executiv

La finele fiecărui an în luna decembrie are loc Adunarea Generală ordinară a CAJPD în cadrul căreia: Este pus în discuție și se aprobă rapoartele financiare și pe activitate a Asociației pentru anul curent; bugetul consolidat și planul operațional pentru anul viitor; aprobarea calității de membru pentru noii membri.

De asemenea în cadrul Adunării Generale din 26.12.2017 a fost prezentat membrilor adunării Raportul de autoevaluare internă realizat de către Staff-ul CAJPD pentru anii 2014-2017 conform formularului ODA pus la dispoziție de USAID/ FHI-360.

2.3. In ce mod ați asigurat transparenta vis a vis de grupul țintă/deținătorilor de drepturi, angajaților, membri și altor participanți?? (Ex: transparenta vis a vis de finanțe și buget, planul de proiect, activități și rezultate, etc.)

Rapoartele anuale CAJPD care conțin inclusiv și situația financiară pe organizație sunt publicate pe site-ul oficial al organizației. La fel pe site-ul asociației sunt publicate și rapoartele de audit inclusiv recomandările companiei de audit ca urmare a auditului organizat către managementul organizației.

<http://advocacy.md/ro/resurse-utile/publicatii-cajpd/raport-de-audit-rom>

<http://advocacy.md/ro/resurse-utile/publicatii-cajpd/scrisoare-cu-privire-la-constat%C4%83rile-companiei-de-audit-rom>

<http://advocacy.md/ro/resurse-utile/publicatii-cajpd/raport-anual-de-activitate-2015>

<https://issuu.com/cajpd/docs/oraport-cajpd-2016>

<https://issuu.com/cajpd/docs/enraport-cajpd-2016>

Rapoartele financiare precum și cele de activitate a asociației pentru fiecare an sunt discutate și aprobate de către Adunarea Generală, membrii căreia majoritatea sunt persoane cu dizabilități.

De asemenea activitatea CAJPD inclusiv situația financiară este diseminată către grupul țintă, angajați, membri și alți participanți și membrii ai societății prin intermediul celor 2 pagini de Facebook administrate de CAJPD precum și pe platforma online www.civic.md

<http://civic.md/cauta.html?searchword=CAJPD&ordering=newest&searchphrase=all>

<https://www.facebook.com/advocacymd/>

<https://www.facebook.com/ChisinaulAccesibil/>

În cadrul vizitelor mobile, în localitățile rurale, echipa CAJPD aduce la cunoștință și solicitată opinia deținătorilor de drepturi cu privire la rezultatele obținute inclusiv cu privire la prioritizarea pe viitor a domeniilor de intervenție a CAJPD.

3. Cooperare, coordonare și sinergii la nivel regional/național

3.1.Ce inițiative au fost întreprinse pentru cooperare și coordonarea activităților cu alte ONG-uri, instituții, autorități publice centrale și locale? Care sunt rezultatele acestor eforturi? Descrieți pe scurt dacă au existat exemple concrete de sinergie sau colaborări cu alte organizații partenere ale IM .Care sunt rezultatele acestor eforturi.

Activitatea CAJPD în marea sa parte este bazată pe parteneriate. Astfel se urmărește dezvoltarea unei culturi a dialogului echilibrat și a unei cooperării eficiente dintre ONG-urile ce activează în domeniul dizabilității.

Având o astfel de abordare CAJPD în parteneriat cu mai multe organizații pe parcursul anilor 2015-2017 a reușit să atingă mai multe rezultate de impact major. Careva exemple:

Parteneriatul organizațiilor a persoanelor cu dizabilități - Coaliția "Fără Barie" a reușit să inițieze, cu succes, campania de advocacy "Chișinăul accesibil pentru toți" în cadrul căreia mai multe străzi și instituții publice din municipiul Chișinău devin mai accesibile pentru persoane cu dizabilități și alte persoane cu mobilitate redusă. În prezent membrii Coaliției lucrează asupra conținutului unui Acord de parteneriat care va fi încheiat între Primărie și organizațiile membre a Coaliției. În baza acestui Acord va fi constituit un grup de lucru din componența căreia vor face parte Șefi de direcție și subdiviziuni din cadrul Primăriei responsabili pentru domeniile social, transport, infrastructura drumurilor căi de comunicație, arhitectură și urbanism precum și AO CAJPD și AO AMM. Scopul acestui grup va constitui stabilirea priorităților privind accesibilizarea orașului Chișinău cât și elaborarea Planului de acțiuni pentru anii 2018-2019 în vederea realizării acestor priorități.

<http://www.advocacy.md/ro/societatea-civil%C4%83-apreciaz%C4%83-deschiderea-prim%C4%83riei-chi%C8%99in%C4%83u-de-%C3%AEmbun%C4%83t%C4%83%C8%9Bi-condi%C8%9Biile-de>

Crearea Consiliului de experți MIM din rândul persoanelor cu dizabilități și reprezentanți ai ONG-urilor, pe lângă Oficiul Avocatului Poporului.

Elaborarea Raportului de alternativă și a răspunsului alternativ la lista de întrebări adresată Comitetului UN CRPD din partea societății civile.

Elaborarea Raportului de alternativă și a răspunsului alternativ la lista de întrebări adresată Comitetului UN CRC din partea societății civile.

Elaborarea Raportului de alternativă și a răspunsului alternativ la lista de întrebări adresată Comitetului UN CESC din partea societății civile.

Elaborarea și promovarea cu succes, în parteneriat cu organizațiile societății civile și a MSMPS a setului de indicatori privind monitorizarea implementării UN CRPD.

În cadrul campaniilor de advocacy realizate în parteneriat cu mai multe organizații pe parcursul anilor 2015-2017 a fost posibilă adoptarea modificarea și sau completarea a 21 politici publice din domeniul dizabilității.

Participarea în parteneriat la cea de a 17-a sesiune a Comitetului UN CRPD de la Geneva din primăvara anului 2017 în cadrul unui grup format de 7 persoane cu dizabilități reprezentanți a 4 ONG-uri și a unui grup de inițiativă din domeniul dizabilități AO CAJPD, AO AMM, AO "Vivere", AO Pro Ability.

Participarea în parteneriat la cea de a 76-a sesiune a Comitetului CRC precum și la cea de a 62-a sesiune a Comitetului CESC, de la Geneva, din toamna anului 2017, în cadrul unui grup format de 9 persoane, reprezentanți a 5 ONG-uri ce activează în domeniul drepturilor omului, a unei agenții ONU și a unei instituții publice privind eliminarea prevenirea și combaterea discriminării. (AO CAJPD, AO "Prolo-Lex" AO IDOM, AO Asociația Femeilor Avocate, AO Asociația Mediatorilor Comunitari Romi, AO Asociația Minorităților Lingvistice, OHCHR Moldova și Consiliul Nediscriminare.

CAJPD în parteneriat cu una sau mai multe persoane cu dizabilități/ cu una sau mai multe organizații din domeniul dizabilității pe parcursul anilor 2015-2017 a finalizat cu succes 16 procese de litigare strategică, de impact major pentru întreaga societate, alte 14 procese de litigare, care de asemenea au fost inițiate în această perioadă de timp, urmează să fie realizate de CAJPD și parteneri în anul 2018.

Pe parcursul anilor 2015-2017, CAJPD în parteneriat cu mai multe organizații din domeniu (AMM, AOPD, "EcoRăzeni", CMT, Camera de Comerț Americană din Chișinău) și MSMPS,

AMOFM și cu suportul financiar a partenerilor de dezvoltare IM SDP, OHCHR Moldova, PNUD, WJR, Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare; MINSANA; UNFPA; Ministerul Federal al Muncii Afacerilor Sociale și Protecției Consumatorului din Austria, au fost realizate 3 ediții a Galei "Remarcabilitatea". 05.05.2015- Palatul Republicii; 06.12.2016 - Summit Events & Conference Center; 5.12.2017 -Aria Hotel de asemenea în parteneriat cu aceleași organizații și cu suportul acelorași parteneri de dezvoltare în perioada 4-5 decembrie 2017 Aria Hotel în premieră, a fost realizată Conferința Națională privind implementarea UN CRPD.

3.2. Ce inițiative au fost întreprinse pentru cooperare și coordonarea activităților și suportului cu alte agenții donatoare? Care sunt rezultatele acestor eforturi?

- Pe parcursul anilor 2015-2017 în cadrul proiectului "Oportunități mai bune de angajare pentru persoane cu dizabilități" cu suportul financiar WJR, CAJPD a angajat în cadrul programului suport în angajare asistată -57 de persoane cu dizabilități.
- Pe parcursul perioadei iunie –decembrie 2017 în cadrul proiectului "Sprijinirea asistenței juridice primare accesibilă pentru persoane cu dizabilități din regiunile Moldovei" realizat de către CAJPD cu implicarea directă a promotorilor locali, persoane cu dizabilități, cu suport Ambasada UK aid, au fost finalizate cu succes 8 minicampanii de advocacy la nivel local pentru accesibilizarea instituțiilor publice sau și au fost bugetate mijloace financiare pentru anul 2018 cu scopul accesibilizării acestora.
- Pe parcursul perioadei iunie-decembrie 2017 în cadrul proiectului "Chișinăul accesibil pentru toți" realizat de către CAJPD cu suportul financiar al FSM și co-finanțat de IM SDP, partenerii Coaliției "Fără Bariere" au reușit să consolideze un grup de inițiativă la nivel local, la care au aderat mai multe persoane cu dizabilități precum și alte ONG-uri cum ar fi CMT și "Ask a Mom", pentru lansarea inițiativei persoanelor cu dizabilități Chișinăul accesibil pentru toți. De asemenea în cadrul acestui proiect a fost stabilit un dialog constructiv privind crearea condițiilor de accesibilitate în mun. Chișinău dintre membrii Coaliției și Primăria mun. Chișinău.
- Ca urmare a succesului realizat de către CAJPD în procesul de raportare alternativă în fața Comitetului CRPD în primăvara anului 2017 care a fost posibilă grație parteneriatului și a suportului financiar acordat de către IM SDP partenerii CAJPD –Internațional Dizabiliti Alliance (IDA) a suportat integral costurile de participare a 2 reprezentanți CAJPD pentru realizarea vizitelor de lucru la ședințele comitetelor UN CRC sesiunea 76, și UN CESRC-sesiune 62, care au avut loc în luna septembrie 2017. În cadrul acestor sesiuni a Comitetelor UN, CAJPD a prezentat rapoartele de alternativă a OSC-urilor din Moldova iar Moldova a fost revizuită la capitolul respectării angajamentelor asumate ca urmare a aderării la aceste 2 tratate internaționale.
- Oficiul Central a Înaltului Comisariat pentru Drepturile Omului de la Geneva a suportat integral costurile de participare a 2 reprezentanți CAJPD la Conferința Internațională care a avut loc în octombrie 2017 la Palatul Națiunilor de la Geneva. La această Conferință OHCHR a invitat reprezentanții CAJPD să participe în calitate de experți pe CRPD. În cadrul Conferinței au avut loc dezbateri pe marginea stabilirii atributelor și a indicatorilor de monitorizare prin prisma SDGs 2030 pentru articolele 11, 16, 24, 25, 27, 28 și 32 a CRPD care vor fi aplicate la nivel global. De asemenea în cadrul unei sesiuni, pentru statele participante la această conferință, reprezentanții CAJPD au împărtășit experiența organizației privind realizarea campaniilor de advocacy pentru promovarea și monitorizarea la nivel național a UN CRPD

3.3.În ce rețele a participat organizația Dvs. și care sunt rezultatele acestor eforturi?

- La nivel internațional în calitate de membri Disable People International (DPI) AO CAJPD a participat la elaborarea raportului "Proiect 0" pentru anul 2016 tematica acestui raport a fost

situația privind asigurarea dreptului la accesibilitate, la infrastructură și cea informațională pentru persoanele cu dizabilități la nivel Global. Menționăm că în urma participării AO CAJPD va cuprinde și starea lucrurilor la acest capitol și în Republica Moldova. Raportul în cauză la nivel global este întocmit de către DPI anual pe diferite tematici și care este transmis Organizației Națiunilor Unite.

- Pe parcursul anului 2016 AO CAJPD s-a implicat activ în Campania de advocacy realizată de către Platforma Egalității de Gen pentru promovarea încadrării aspectelor integratoare de gen într-o serie de acte legislative. În rezultatul acestei Campanii Parlamentul Republicii Moldova la data de 14.06.2016 a adoptat legea nr. 71 pentru modificarea și completarea unor acte legislative sub aspectul abordării integratoare de gen.

-În cadrul Platformei membrilor privind promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități Coordonată de către AO AOPD și finanțată de către EEF, AO CAJPD a fost contractată pentru elaborarea Compartimentului ce vizează dreptul la muncă și angajarea în muncă a persoanelor cu dizabilități cât și pentru promovare acestui compartiment la Strategia Națională pentru ocuparea forței de muncă 2017 -2021

În rezultatul implicării AO CAJPD în elaborarea și promovarea pentru platformă a Compartimentului ce vizează dreptul la muncă și angajarea în muncă a persoanelor cu dizabilități la SNOFM pentru anii 2017-2021 prin Hotărârea de Guvern din 28.12.2016 a fost aprobată SNOFM pentru anii 2017-2021 <http://gov.md/ro/content/sedinta-guvernului-din-28-decembrie-2016-ora-1400> . Aici dorim să remarcăm 2 momente foarte importante :

1. Pentru prima dată în SNOFM au fost stabilite prevederi exclusive pentru realizarea dreptului la muncă și angajarea în muncă a persoanelor cu dizabilități.
2. Circa 70% din contribuția Platformei elaborată de către AO CAJPD pentru a fi promovată în Strategie a fost acceptată de către Guvernul Republicii Moldova.

CAJPD în calitate de membru a AOPD a elaborat studiul Analiza Pieței Muncii din Republica Moldova din perspectiva incluziunii persoanelor cu dizabilități

3.4 Comentați cooperarea cu IM SDP. Ce a fost bine? Ce a fost mai puțin bine? Ce poate fi îmbunătățit de către IM SDP?

Cooperarea cu IM SDP este una eficientă și soldată de succes. Apreciem flexibilitatea partenerului de a înlocui/ suplini activitățile în cadrul programului. Atitudinea de încredere a echipei IM SDP față de echipa CAJPD precum și existența unui dialog constructiv dintre parteneri.

De asemenea apreciem faptul că IM a ținut cont de recomandările noastre anterioare la acest capitol.

Recomandăm IM SDP să realizeze cu membrii rețelei IM un training pentru fortificarea capacităților organizaționale privind dezvoltarea unei culturi a dialogului echilibrat și a unei cooperării eficiente dintre organizații.

Alte comentarii nu sunt.

4. Dezvoltarea organizației și capacității acesteia

4.1 A avut organizația capacitatea și abilitățile necesare pentru atingerea obiectivelor așa cum au fost acestea stabilite în Planul de proiect?

Pe parcursul anilor 2015-2017 obiectivele proiectului au fost atinse conform planului de acțiuni doar cu o singură excepție și anume Training exercitarea dreptului la vot pentru CAJPD și parteneri Activitatea 2.2.1. din bugetul Planului de acțiuni 2017, în comun acord cu IM a fost replanificată pentru a fi realizată în anul 2018.

4.2 Ce inițiative au fost întreprinse pentru consolidarea capacității organizației (de exemplu, instruire, noi competențe și funcții în cadrul organizației)? Ce rezultate pot fi observate ca urmare a acestor inițiative?

Pe parcursul anilor 2015-2017 echipa CAJPD au participat la următoarele instruire de bază.

- Realizarea atelierului privind elaborarea Planului Strategic al CAJPD pentru anii 2015-2017 realizată în cadrul proiectului "Creșterea gradului de participare a persoanelor cu dizabilități la procesele de politici publice" finanțat de FHI 360 moderată de către Nicolae Crețu.
- În luna septembrie 2015 CAJPD a beneficiat de coaching acordat de către Consultantul Nicolae Crețu pentru determinarea domeniilor de intervenție și organigramei organizației pentru anii 2016-2017.
- Au fost dezvoltate și puse în aplicare mai multe politici interne în cadrul CAJPD cum ar fi:
 - Politica anti-corupție
 - Politica privind acordarea asistenței Juridice și realizarea proceselor de litigare strategică;
 - Manualul de achiziții versiunea revizuită;
 - Regulamentul privind ordinea interioară și disciplina muncii.
- În perioada 2015-2017 contabilă șef Eugenia Clapaniuc a beneficiat de un program de dezvoltarea profesională a contabililor și auditorilor, oferit de compania "Asociația Contabililor și Auditorilor Profesioniști din Moldova" în domeniul Contabilității Manageriale.
- În aprilie 2016 Ion Bulicanu, Director de program "Oportunități mai bune de angajare a persoanelor cu dizabilități", a beneficiat de un program de instruire în domeniul angajării asistate oferit de Fundația Alpha Transilvania. Cunoștințele obținute, de către reprezentantul CAJPD, la acest program de instruire și aplicarea acestora în practică a permis să facem ca serviciul de asistență în angajare, oferit de CAJPD, să fie mai accesibil și mai eficient, pentru persoanele cu dizabilități ce se află în căutarea unui loc de muncă.
- În aprilie 2016, angajata CAJPD coordonator relații Publice Olga Cenușa a participat la un training în domeniul „Soluționarea conflictelor și procesul de negociere și luare a deciziilor în cadrul ONG” organizat de asociația "Товарищество Льва" din Livov, Ucraina, în parteneriat cu Asociația "Promo- LEX"
- În perioada 09-10 iunie 2016 reprezentanta CAJPD, Marina Meșter, a participat la Atelierul de instruire "Evaluarea performanței individuale", care a fost organizat de CICO în cadrul Proiectului "Parteneriate pentru o Societate Civilă Durabilă în Moldova" oferit de USAID/FHI 360,
- Reprezentanții CAJPD, Ion Cibotărică și Vitalie Meșter, în august și septembrie au participat la 2 module de instruire cu tematica "Analiza politicilor din perspectiva egalității de gen", în cadrul programului Inițiativă Comuna pentru șanse egale, realizat de Fundația Est Europeana.
- În august 2017, Vitalie Meșter, reprezentantul CAJPD, a participat la un program de instruire oferit de către OHCHR din Moldova cu tematica: "Analiza politicilor și legislației în baza

drepturilor omului și nediscriminării”. Instruirea de care a beneficiat reprezentantul CAJPD este foarte importantă pentru activitatea organizației ce ține de analiza și elaborarea politicilor publice pentru promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități.

- În noiembrie 2017 jurista CAJPD Elena Stajila a participat la o Conferință Internațională privind schimbul de experiență între ONG-urile în domeniul prevenirii și combaterii discriminării grupurilor vulnerabile realizată la Erevan Armenia . Costurile de participare au fost suportate de FSM .
- În decembrie 2017 CAJPD a realizat un atelier cu participarea staff-ului organizației privind autoevaluarea dezvoltării interne a organizației.

4.3. Are organizația Dvs. un plan de dezvoltare ulterioară a organizației și capacităților acesteia , adică inițiative de dezvoltare a capacităților organizaționale.

În cvadrimestrul 1, 2018 se planifică elaborarea 2 doc strategice pentru organizație pentru anii 2018-2020 și anume planificarea strategică și a planului de dezvoltare organizațională pentru această perioadă de timp.

4.4. Descrieți pe scurt de ce mai este nevoie pentru consolidarea capacității organizației Dvs.

- Instruire în domeniul "Evaluarea performanțelor individuale și motivarea angajaților”.
- Interpretarea datelor statistice în analiza politicilor publice.
- Instruire pentru fortificarea capacităților organizaționale privind dezvoltarea unei culturi a dialogului echilibrat și a unei cooperări eficiente dintre organizațiile ce activează în domeniul dizabilității.

5. Învățarea și împărtășirea experiențelor

5.1.Care sunt cele mai importante lecții pe care le-ați învățat ultimii 3 ani ?

Parteneriatele încheiate între OSC-uri și Autoritățile Publice în RM nu prea sunt eficiente pentru a produce o schimbare de sistem. De exemplu, în cadrul unui parteneriat nu poți fi obiectiv monitorizând activitatea APC/APL cu care ai încheiat parteneriatul ... în schimb, minicampaniile de advocacy și litigiile strategice pot produce o adevărată schimbare de sistem, relativ rapid cu unele excepții. În atingerea rezultatelor propuse este mult mai eficient să te bazezi doar pe implicarea a doi trei parteneri decât pe implicarea unui număr foarte mare de organizații. În acest caz acțiunile sunt mai rapid, costurile sunt mult mai mici pentru realizarea activităților, implicarea persoanelor este mai concretă, fiecare partener se regăsește ca și parte importantă la proces și coautor al rezultatelor obținute.

- o Pentru realizarea cu succes a proceselor de litigare strategică este foarte important ca fiecare partener implicat în acest proces să aibă încredere reciprocă, să conștientizeze care este beneficiul personal și cel public în urma realizării cu succes a litigiilor.

- Să insiști asupra autorităților publice, să nu cedezi, chiar dacă îți pare că nu mai ai nici o șansă, deoarece, conform experienței obținute în perioada 2015-2017 am observat că rezultatele au început să apară inclusiv și din această cauză.
- Planul de acțiuni pentru realizarea proceselor de litigare strategică trebuie să fie flexibil și ajustat/revizuit pentru situații concrete.
- Trebuie să te concentrezi pe rezultate de impact și nu pe cele de proces.
- Este foarte important să explici beneficiarului care va fi impactul acțiunilor în realizarea cărora el este implicat.

Considerăm că rezultatele de impact major pentru deținătorii de drepturi care sunt în stare să producă o schimbare pozitivă a calității vieții, pentru grupul țintă pot fi realizate doar în bază de parteneriat dintre 2 și mai multe organizații, având la bază cel puțin 2 condiții :

- ✓ Persoanele cu dizabilități participă direct la aceste procese: (planificare, realizare monitorizare și evaluare)
- ✓ Între parteneri există o cultură a dialogului echilibrat și a unei cooperării eficiente pentru rezultate de interes public.

5.2.Ce acțiuni au fost sau vor fi întreprinse ca și consecință a lecțiilor învățate?

În anul 2017 CAJPD a ținut cont de constatările și lecțiile învățate care le-am făcut în anii 2015-2016. În 2018 vom continua să promovăm parteneriate dintre ONG-uri, care sunt bazate pe cultura unui dialog echilibrat și a unei cooperării eficiente.

5.3. Vă rugăm să enumerați evaluările și alte studii realizate pe durata anului. Oferiți un sumar al scopului, concluziilor, recomandărilor și consecințelor fiecărui studiu.

Pe parcursul anului 2017 a realizat 3 rapoarte de alternativă din partea ONG-urilor către 3 Comitete UN CRPD, CRC. CESRC. A se vedea Capitolul ”Armonizarea actelor normative/politicilor publice naționale importante din domeniul dizabilității cu prevederile CRPD”

http://tbinternet.ohchr.org/_layouts/treatybodyexternal/SessionDetails1.aspx?SessionID=1141&Lang=en

http://www.internationaldisabilityalliance.org/MoldovaDPOs_CRC/CESCR

În primăvara anului 2017CAJPD , la solicitarea AOPD a realizat studiul ”Analiza Pieței Muncii din Republica Moldova din perspectiva incluziunii persoanelor cu dizabilități” pentru mai multă informație constatările și recomandările a se vedea a acestui raport.

6. Urmărirea financiară

6.1.Urmărirea ulterioară a bugetului

6.1.1. Vă rugăm să descrieți devieri care sunt mai mari de 10 % de la bugetul aprobat.

Careva devieri mai mari de 10 % de la bugetul aprobat, nu au fost înregistrate

Toate modificările liniilor de buget și a realocărilor mijloacelor financiare efectuate în cadrul bugetului au fost aprobate în prealabil de către IM SDP .

6.1.2. Vă rugăm să includeți o listă cu specificarea tuturor fondurilor externe și a altor contribuții

- Pentru realizarea Conferinței naționale privind implementarea UN CRPD precum și a Galei "RemarcAbilitatea" ediția a III-a 2017 activități ce s-au realizat în perioada 4-5 decembrie 2017 CAJPD a reușit să obțină finanțare externă suplimentară de la următorii parteneri de dezvoltare după cum urmează Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare 6400 lei ; MINSANA 24000 lei ; UNFPA 8200; Ministerul Federal al Muncii Afacerilor Sociale și Protecției Consumatorului din Austria 4350 lei; OHCHR 94000 lei, în total circa 136950 lei
- În septembrie 2017 reprezentanța CAJPD Adela Gonciar a participat la vizitat schimb de experiență a membrilor platformei PEG și a organizațiilor din România din Sibiu și București ce activează în domeniul egalității de gen Costurile au fost suportate de către PEG. În valoare totală de circa 10000 lei .
- În noiembrie 2017 jurista CAJPD Elena Stajila a participat la o Conferință Internațională privind schimbul de experiență între ONG-urile în domeniul prevenirii și combaterii discriminării grupurilor vulnerabile realizată la Erevan Armenia . Costurile de participare au fost suportate de FSM în valoare totală de circa 20000 lei.
- Reprezentanții CAJPD Vitalie Meșter și Ion Cibotărică în septembrie 2017 au participat la ședințele de lucru a Comitetelor UN CRC și UN CESRC de la Geneva . Toate costurile de deplasare a reprezentanților CAJPD la aceste întruniri au fost integral suportate de către IDA în valoare totală de circa 33000 lei
- În octombrie 2017 reprezentanții CAJPD Vitalie Meșter și Ion Ciboărică la invitația OHCHR de la Geneva au participat la conferința internațională privind monitorizarea UN CRPD la nivel Global prin intermediul SDGs. Costurile integral pentru deplasarea reprezentanților CAJPD la această conferință au fost suportate de către OHCHR Geneva în total circa 44000 lei
- La solicitarea CAJPD OHCHR Moldova în vederea asigurării participării reprezentanților societății civile la sesiunea a 17-a a Comitetului UN CRPD de la Geneva a suportat integral costurile de deplasare a reprezentantei AMM Ludmila Iachim și Asociației Vivere Emma Matreniuc în valoare totală de circa 48000 lei.
- În aprilie 2014 Meșter Marina, angajata CAJPD, în funcție de Jurist, în baza contractului de Comodat a transmis automobilul, HONDA CRV 3, costul căruia constituia pe piață 300000 lei, pentru a fi folosit în asigurarea activităților proiectelor realizate de către CAJPD, astfel la începutul anului 2015 minus Uzura automobilului din 2014 în valoare de 35714,28 lei valoarea automobilului la 1.01.2015 a constituit 264285,72 lei. (Prețul automobilului 264285,72 lei /6 ani termenul de uzura a automobilului =44047,62 lei uzura pentru anul 2; 44047,62 /4 proiecte realizate în 2015-11011,91 lei contribuția locală.
- La începutul anului 2016 mios Uzura automobilului din anul 1 și anul 2 astfel prețul automobilului a constituit 220238,1 lei. (Prețul automobilului 220238,1 lei /6 ani termenul de uzura a automobilului =36706,35 lei uzura pentru anul 3; 36706,35 /4 proiecte realizate în 2016 total =9176,58 lei contribuția locală.
- PNUD Moldova și OHCHR au cofinanțat Gala "Remarc Abilitatea" ediția a II-a acoperind costurile pentru locațiunea salii de conferințe și de Fourchette în valoare totală de 21423 lei.

- Pentru realizarea conferinței din 09.12.15 de lansare a Raportului CDPD, CAJPD a cofinanțat din surse proprii 424,75 lei аренда pentru echipamentul de traducere simultană, cât și 37,37 lei pentru consumabile conferință toner pentru sprintarea materialelor la conferință.

Total surse externe și ale contribuții obținute de către CAJPD suplimentar pentru realizarea activităților în cadrul proiectului pe parcursul anilor 2015-2017 a constituit 334023,58 lei

6.1.3. Comentați despre eficiența proiectului/intervenției Dvs. din punct de vedere al costurilor? A fost proiectul unul eficient din punct de vedere al costurilor sau au existat alte modalități de atingere a acelorași obiective cu mai puține resurse financiare?

Considerăm că proiectul a fost eficient din punct de vedere a costurilor, iar atingerea obiectivelor acestui proiect fără suportul acordat de IM SDP nu ar fi putut fi posibilă.

6.2.Control financiar

8.1.Descrieți tipul de sprijin pe care l-a primit organizația pentru fortificarea capacităților sale în domeniul controlului financiar și urmării ulterioare în domeniul financiar. A fost acest sprijin suficient?

- Pe parcursul anilor 2015-2017CAJPD a beneficiat de consultanță calificată din partea IM SDP și anume din partea ofițerului de program Veaceslav Luca și ofițerului financiar Andriana Pînzaru.
- De asemenea în perioada din bugetul proiectului a fost posibilă participarea contabilului-șef CAJPD Eugenia Clapaniuc la Cursul de dezvoltare profesională continuă a contabililor și auditorilor
- Din bugetul proiectului de asemenea a fost achitat deservirea programului de contabilitatea 1 C.
- Din bugetul proiectului a fost procurat un Laptop pentru contabilitatea CAJPD
- Pe parcursul perioadei noiembrie 2016-decembrie 2017 au fost achitată plata abonamentului pentru deservire a echipamentului de oficiu.
- Considerăm că sprijinul oferit de către IM SDP a fost unul substanțial pentru care suntem foarte recunoscători.
- CAJPD continuă să țină evidența contabilă utilizând sistemul computerizat de contabilitate „1C, versiunea 8.2”. ceia ce a permis contabilizarea corectă a fondurilor de la diferiți donatori cât și contabilizare corecta a proiectelor implementate.
- CAJPD are un mediu de control care asigură accesul la conturile bancare ale organizației doar a persoanelor autorizate, dreptul la prima semnătură o are Directorul executiv Vitalie Meșter, și dreptul la cea de doua semnătură o are contabila-șef. Eugenia Clapaniuc
- CAJPD este abonat la Info cont BCR ceia ce permite vizualizarea online a soldurilor pe conturile bancare ale CAJPD, 24 din 24 de ore.
- Totodată pentru fiecare proiect dezvoltat pe parcursul perioadei de referință, CAJPD a avut deschise conturi bancare separate. .

6.2.2.Descrieți cum a fost fortificat sistemul de control intern al organizației pe parcursul anului.

Pentru fortificarea controlului intern al organizației a fost desemnat un Manager al resurselor financiare și materiale, Mihaela Hortolomei. Lunar Directorul executiv raportează despre

activitatea financiară CAJPD președintelui Consiliului de Administrarea . Pentru anul 2017 a fost elaborat bugetul consolidat al organizației .

6.2.3.Descrieți pe scurt de ce mai aveți nevoie pentru a continua să dezvoltați capacitățile organizației în domeniul controlului financiar.

6.2.4. În conformitate cu acordul semnat cu SOIR, Dvs. v-ați angajat să opuneți rezistență, să preveniți și să detectați toate formele de corupție la care este expusă organizația Dvs., sau care pot avea loc în cadrul organizației sau activităților Dvs. Dați exemple despre ce s-a întreprins în acest sens.

Pentru opunerea rezistență și prevenirea formelor de corupție care ar putea avea loc în cadrul organizației sau activităților realizate de CAJPD la începutul anului 2016 a fost aprobată de către Consiliul de Administrare Politica anticorupție și care a fost pusă în aplicare pe parcursul anilor 2016-2017. De asemenea a fost revizuit și aprobat în redacție nouă Regulamentul ordinii interioare al AO CAJPD.

6. Au existat careva suspiciuni de existență a actelor de corupție sau altor forme de fraudă? În caz că da, ce s-a făcut pentru urmărirea acestor suspiciuni?

Astfel de suspiciuni nu au existat.

Semnături

Raportul se semnează de către Președintele Consiliului de Administrare și Directorul Executiv.

Data:

V. Zamă

Semnătura:

Victor Zamă

Președintele Consiliului de Administrare

Data:

Vitalie Meșter

Semnătura:

Vitalie Meșter

Director Executiv

